

Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

№ 35 (2409) 20 sentyabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Deyirlər ki, dünyada ən şirin şey azadlıqdır. Azadlıq olmayan yerdə insan heç vaxt özünü sakit, rahat, normal hiss edə bilməz. Ən azından ona görə ki, narahat və həddindən çox çiyində yükü olan insanlar bunu hamıdan yaxşı bilirlər. Yaxşı bilirlər ki, istənilən yerdə, istənilən məqamda insana hava və su kimi azadlıq lazımdır. Və bu azadlıq da heç də birdən-birə asanlıqla əldə edilmir. Asanlıqla əldə etmək üçün isə demokratik, hüquqi və sivil bir dövlət yaradılmalıdır.

asan məsələ deyildi. Çünki birdən-birə totalitar rejimdən demokratik sistemə keçmək elə də asan deyildi. Bütün bunlar isə onu deməyə əsas verirdi ki, Azərbaycanda çox böyük demokratik proseslər, yenidənqurma və dünyevi dəyərlərə xidmət edən addımlar atılırdı. Bu addımları isə xalqın tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev gerçəkləşdirirdi.

Digər respublikalarla müqayisədə Azərbaycanda Heydər Əliyev hakimiyyətə gələn vəziyyət daha mürəkkəb idi. Elə bu mürəkkəb vəziyyə-

DÜŞÜNCƏ AZADLIĞI OLAN YERDƏ..

Heç kimə sirr deyil ki, Azərbaycan da uzun illər SSRİ kimi böyük bir dövlətin tərkibində olub.

Düzdür, respublikamız o 70 ildə müəyyən irəliləyişlər və uğurlar əldə edib. Bunu heç vaxt inkar etmək mümkün deyildir. Çünki hələ indiyə ki-

tə görə də xalqın tələbi ilə Ulu Öndər hakimiyyətin sükanı arxasına keçdi. Həmin dövrdə Azərbaycanda həm siyasi, həm iqtisadi, həm də hərbi vəziyyət həddindən artıq ağır idi. Təbii ki, belə bir durumda ölkəni idarə etmək, demokratik prosesləri yeni tələblər

vin çiyində çox ağır bir yük idi. Amma Heydər Əliyev xalqa arxalanaraq bu yükü axıra qədər daşımağı bacardı, müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişafı və müdafiə qüdrətinin möhkəmlənməsi üçün çox böyük işlər görməyi bacardı. Bəlkə də bunu bizim düşmənlərimiz bu tezləklə həll edəcəyimizə inanmırdılar, amma Heydər Əliyevin çox güclü iradəsi və siyasi potensialı hesabına Azərbaycan get-gedə öz iqtisadi qüdrətini gücləndirməklə yanaşı daxildəki demokratik prosesləri də tənzimləməyi bacardı. Çox qısa müddətdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin göstərişi ilə ölkədə sağlam, demokratik bir mühit yaradıldı.

Sovet dönməndən qalmış və hələ də davam edən senzura müəyyən zaman kəsiyindən sonra aradan qaldırılmağa başlandı. Təbii ki, bu prosesləri də birdən-birə həll etmək mümkün deyildi. Digər siyasi-iqtisadi və hərbi məsələlər kimi bu problemin də çözülməsinə zaman lazım idi. Gərək zamanın hər anından, hər dəqiqəsindən istifadə edəsən.

Bəli, ölkəmizdə də müəyyən zaman kəsiyindən sonra söz, mətbuat, fikir plüralizmi və düşüncə azadlığı sahəsində çox cəsarətli addımlar atıldı. Bu addımların atılması ilə uzun illər ölkəmizdə mövcud olan və dövlətimizin inkişafına maneçilik törədən köhnə təbliğat və ideoloji sistem yenisi ilə əvəzləndi. Məlum oldu ki, Azərbaycan cəmiyyəti

azad sözə, fikir plüralizminə və düşüncə azadlığına çox böyük önəm verir. İnsanlar bu şəraitdən sonra özlərini daha rahat, daha sakit və daha normal hiss etməyə başladılar. Çünki onlar istənilən fikirlərini həm mətbuatda, həm cəmiyyətdə, həm də sosial şəbəkələrdə ifadə etmək hüququna malik oldular. Üstəlik də əgər Sovet dönməndə ölkəmizdə 10-15 qəzet çap edilirdisə, müstəqillik dövründən sonra, yeni söz və mətbuat azadlığı əldə ediləndən bir müddət keçməmiş məmləkətimizdə yüzlərlə qəzet işıq üzünə gördü, çoxlu sayda saytlar fəaliyyətə başladı, özəl kanallar yaradıldı və yeni televiziya kanalları istifadəyə verildi. Bütün bu çoxşaxəli informasiya şəbəkəsinin fəaliyyəti heç şübhəsiz Azərbaycanda demokratik mühitin və insan haqlarının qorunmasında əvəzsiz rol oynadı.

Çünki müstəqillik dövrümüzün ilk illərində ölkəmizə səfər edən Avropa İttifaqının və eləcə də digər qurumların nümayəndələri deyirdilər ki, Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığına şərait yaradılmır.

Amma elə ki onlar gəlib ölkəmizdə yeni yaradılmış mühiti, ab-havanı və demokratik prosesləri gördülər çoxları o fikirlərdən əl çəkdi. Ancaq buna baxmayaraq, yenə qə-

rəzli Avropa nümayəndələri ölkəmiz haqqında şər-böhtan yaymaqda idi.

Əsas məsələ o idi ki, dünyanın və Avropanın əksər qurumları Azərbaycanda gedən demokratik prosesləri, o cümlədən söz, mətbuat, məlumat azadlığını alqışlayırdılar. Çünki onlar özləri də bilavasitə cəmiyyətin içində olur, insanlarla görüşür, onların hansı hisslər və duyğular keçirdiyinin şahidinə çevrilirdilər. Onlar görürdülər ki, artıq Azərbaycan 90-cı illərin əvvəllərindəki ölkə deyil. Azərbaycanda 90-cı illərdən sonra siyasi-iqtisadi və demokratik cəhətdən daha da inkişaf etmiş, söz, mətbuat, düşüncə sərbəstliyi yaradılmış və demokratik sahədə yaşıl işıq yandırılmışdı.

Əlbəttə, bu gün ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığının mövcudluğu insanların öz fikirlərini və düşüncələrini daha sərbəst surətdə ifadə etməsinə unikal bir şərait yaradır. Bu isə o deməkdir ki, Azərbaycan vətəndaşı yeni düşüncə, fikir plüralizmi və məlumat azadlığı əldə etməklə özünü daha sərbəst, daha rahat və daha normal hiss edir. Çünki insan azad olanda yaşamağın nə olduğunu daha dərindən dərk edir.

EMİL FAİQOĞLU

mi heç bir siyasi şəxsiyyət, heç bir siyasi qüvvə tarixin təkerlərini nə irəli çəkə bilib, nə də geri.

Əlbəttə, azadlıq və müstəqillik üçün elə müstəqil də dövlət yaradılmalıdır. Ölkəmizdə SSRİ-nin tərkibində olarkən digər respublikalar kimi müstəqil dövlət olmayıb və yuxarıdan gələn bütün tapşırıqlar yerinə yetirilib. Amma 70 ildən sonra Azərbaycan yenidən öz müstəqilliyinə qovuşdu. Yeni ölkə demokratik prinsiplər və dünyəvi dəyərlər əsasında yenidən qurulmağa başladı. Bu proses də heç də

əsasında qurmaq və hüquqi dövlət yaratmaq elə də asan iş deyildi. Üstəlik də Azərbaycanın 20 faiz torpaqları erməni işğalı altındaydı. Bununla yanaşı, ölkəmizdə gedən siyasi-iqtisadi və hərbi inkişafa bir çox dövlətlər hər vasitə ilə maneçilik törətmək istəyirdilər. Onların məqsədi bundan ibarət idi ki, Azərbaycanın başı öz daxili məsələlərinə qarışsın, 20 faiz torpağını işğaldan azad edə bilməsin və iqtisadi çətinliklər burulğasında boğulsun. Bu dediyimiz bütün məsələlər dünya şöhrətli siyasətçi Heydər Əliyə-

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ